

Huvudman

Lindesbergs kommun
kommun@lindesberg.se

Beslut

Datum 2026-05-22
Dnr SI 2026:3518
Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av Lindeskolan LS 2 i Lindesbergs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lindesbergs kommun att senast den **23 oktober 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande planen för introduktionsprogram, att vårdnadshavare meddelas samma dag vid frånvaro samt att frånvaroutredningar görs. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Lindesbergs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Lindesbergs kommun ska vidta följande åtgärder

Plan för introduktionsprogram

1. Se till att det finns en aktuell och beslutad utbildningsplan för introduktionsprogram. (17 kap. 7§ skollagen)

Information till vårdnadshavare om att elev varit frånvarande

2. Rektorn ska se till att vårdnadshavare samma dag meddelas om en elev är frånvarande. (15 kap. 16 § andra stycket skollagen)

Frånvaroutredning

3. Rektorn ska, beträffande de elever som har upprepad eller längre frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningarna ska genomföras oavsett om frånvaron är giltig eller ogiltig och ska genomföras i samråd med eleven, i förekommande fall med elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Rektorn ska dokumentera vilka elever som under perioden 25 maj till och med 15 oktober 2026 bedömts ha upprepad eller längre frånvaro samt vilket datum en utredning om

orsakerna till frånvaron har inletts för respektive elev. Om en utredning i vissa fall bedöms som obehövlig och därmed inte genomförts ska det av huvudmannens redovisning framgå skälen till detta. Dokumentationen, samt tre avidentifierade utredningar ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (15 kap. 16 § tredje stycket skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:3518) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2026 inlett en tillsyn av Lindeskolan LS 2 i Lindesbergs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Lindeskolan LS 2 följer gällande bestämmelser om plan för introduktionsprogram, att alla elever har en individuell studieplan, att vårdnadshavare informeras samma dag vid frånvaro samt att frånvaroutredningar görs.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn den 23–24 april 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat frånvarostatistik, huvudmannens plan för introduktionsprogrammet och individuella studieplaner. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Plan för introduktionsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn och inskickad dokumentation framgår att huvudmannens upprättade plan för introduktionsprogram i Lindesbergs kommun beslutades 10 augusti 2020 och gällde till och med 31 juli 2021. I samband med kommunikering av tjänsteanteckning har huvudmannen inkommit med uppgifter om att en ny utbildningsplan kommer att beslutas av barn- och utbildningsnämnden i Lindesbergs kommun i juni 2026 och kommer att gälla till och med läsåret 2031.

Av intervju med lärare, elevhälsan och rektorn samt av dokumentstudier framgår att det upprättas en individuell studieplan för varje elev vid skolenheten.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att utbildningen på ett introduktionsprogram ska följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen samt att utbildningsplanen ska innehålla uppgifter om utbildningens syfte, huvudsakliga innehåll och längd. Vidare framgår att det för varje elev ska det upprättas en individuell studieplan. (17 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen brister i arbetet med att ha beslutat om en plan för introduktionsprogrammen. Utredningen visar att det finns en plan för introduktionsprogrammen som upprättades 10 augusti 2020 och gällde till och med 31 juli 2021, vilken inte bedöms vara aktuell vid tillsynsbesöket. Huvudmannen har i samband med tillsynen inkommit med kompletterande uppgifter gällande att en ny utbildningsplan för introduktionsprogrammen kommer att beslutas av barn- och utbildningsnämnden i juni 2026.

Vad gäller att alla elever har en upprättad individuell studieplan framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Information till vårdnadshavare om att elev varit frånvarande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att vårdnadshavare informeras samma dag när en elev är frånvarande från skolan, oavsett om frånvaron är giltig eller ogiltig. Via skolans digitala system får eleven och dess vårdnadshavare ett meddelande om att eleven är frånvarande. Lärare och elever uppger att när elever är frånvarande i samband med praktik följs inte samma rutin gällande att informera vårdnadshavare samma dag om frånvaron. Lärarna uppger att rutinen när en elev är frånvarande från sin praktikplats är att handledaren rapporterar elevens närvaro och frånvaro till skolan en gång i månaden. Av intervju med lärare framgår emellertid att det finns en tätare kontakt mellan praktikplatsen och skolan gällande frånvaro, men att vårdnadshavare oftast inte meddelas samma dag, eftersom skolans digitala system för rapportering av frånvaro inte används av praktikplatserna. Huvudmannen har i samband med kommunikering av tjänsteanteckningen inkommit med uppgifter gällande att Lindeskolan kommer att uppdatera rutinen för hantering av frånvarorapportering till vårdnadshavare i samband med elevs praktik, vilket innebär att vårdnadshavarna kommer att informeras samma dag om frånvaro. Förändringen kommer ske i samband med läsårsstarten hösten 2026.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. (15 kap. 16 § andra stycket skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att informera vårdnadshavare samma dag då eleven är frånvarande i samband med praktik. Tillsynen visar att skolans rutin för att informera vårdnadshavare samma dag som eleven är frånvarande inte används när en elev har praktik.

Frånvaroutredning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av elevers frånvarostatistik från den 1 januari 2025 till och med den 7 april 2026. Av frånvarostatistiken framgår

att totalt 86 av skolenhetens 107 elever under perioden har en frånvaro överstigande 20 procent. Enligt uppgifter från rektorn har två frånvaroutredningar inletts under samma period, men inte slutförts då eleverna valt att inte medverka.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det finns flera elever vid skolenheten som bedömts ha upprepad eller längre frånvaro. Vidare framgår att skolenheten inte genomfört frånvaroutredningar för dessa elever, utan i stället förlitar sig på de frånvaroutredningar som gjorts vid elevernas grundskolor.

Lärare, elevhälsan och rektorn uppger att i samband med att eleverna börjar vid skolenheten genomförs en överlämning från grundskolan, där specialpedagogen får information om elevernas tidigare skolgång och i förekommande fall frånvaroproblematik. För elever som har Lindesbergs kommun som hemkommun får specialpedagogen vid dessa överlämningar även ta del av grundskolans frånvaroutredningar och de närvarofrämjande insatser som gjorts för eleven. Av intervju med rektorn framgår att skolan inte får motsvarande information gällande elever som kommer från andra kommuner. Lärare, elevhälsan och rektorn uppger vidare att de använder den dokumentation kring eleven som överlämnats från grundskolan gällande frånvaro, som underlag för de närvarofrämjande insatser och åtgärder som vidtas, istället för att genomföra nya frånvaroutredningar.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn samt av inskickad dokumentation framgår att det finns upprättade rutiner för skolenhetens arbete med frånvaro. Av intervju med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det är mentorn som påbörjar arbetet när de identifierat att en elev har upprepad eller längre frånvaro, vilket även överensstämmer med skolans rutin. Vidare framgår av intervjuer med lärare och elevhälsan att frånvaro diskuteras vid möten mellan lärare och elevhälsan, men att det råder oklarheter kring vilka åtgärder och insatser som genomförs för eleven och vem som ansvarar för dessa. Lärare och elevhälsan uppger att det saknas implementerade rutiner för att dokumentera arbetet kring elevers frånvaro, vilket leder till att varken lärare, elevhälsan eller rektorn har kännedom om vilka åtgärder och insatser som genomförs för eleven.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att för vissa elever som har en upprepad eller längre frånvaro genomförs en kartläggning av elevens frånvaro av en representant från elevhälsan. Detta sker dock inte för alla elever som bedömts ha upprepad eller längre frånvaro. De intervjuade uppger vidare att informationen från kartläggningen inte förs vidare till rektorn eller lärare, utan finns endast hos elevhälsans representant. Enligt rektorn motsvarar kartläggningen inte en frånvaroutredning och rektorn har inte heller fattat beslut om att

frånvaroutredning ska startas för dessa elever. Gällande om rektorn bedömt att det är obehövt att starta en frånvaroutredning i de fall en elev har upprepad eller längre frånvaro, uppger rektorn att det inte bedöms obehövt. Anledningen till att skolan inte startat frånvaroutredningar för elever med omfattande frånvaro är enligt rektorn att det för de flesta elever redan finns en kunskap om elevens frånvaro i organisationen i form av grundskolans tidigare utredningar och löpande träffar med eleven.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev i gymnasieskolan har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (15 kap. 16 § tredje stycket skollagen)

Skolverkets uppföljning av gymnasieskolan med fokus på introduktionsprogrammen visar att hög frånvaro är en vanlig orsak till att elever inte når behörighet till nationella program (Introduktionsprogram Skolverket, rapport 413, 2014). Frånvaro kan således indikera att en elev håller på att distansera sig från skolan, vilket på sikt kan leda till studieavbrott och i förlängningen därmed ökade risker för arbetslöshet och utanförskap. Vidare framgår av förarbetena till skollagen att det är viktigt att arbeta förebyggande och att utreda bakomliggande orsaker till elevens frånvaro och bristande måluppfyllelse, så att lämpliga åtgärder i god tid kan vidtas så att eleverna ska nå utbildningsmålen. Rektorn bör ansvara för att upprepad och längre frånvaro utreds oavsett om det är en fråga om giltig eller ogiltig frånvaro. En utredning ska dock inte behövas göras i de fall en utredning är obehövt, som till exempel vid redan beviljad ledighet eller om rektorn har kännedom om återkommande behov av vårdbesök. Frågan om hur omfattande en utredning av frånvaro behöver vara måste avgöras i det enskilda fallet. I vissa fall kan det räcka med en enklare utredning, till exempel att vid en längre anmäld sjukfrånvaro begära in sjukintyg från eleven eller elevens vårdnadshavare. I andra fall kan det behöva utredas om elevens frånvaro beror på en för eleven otillfredsställande lärandemiljö, till exempel bristande bemötande eller behov av särskilt stöd. Fokus bör vara på att i samråd med elev, och i förekommande fall med vårdnadshavare, sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. På så sätt kan arbetet med att tidigt fånga upp elever som löper risk att avbryta studier eller som mår dåligt stärkas. I detta arbete är det viktigt att samråd sker med elevhälsan. Det är också viktigt att skolan dokumenterar arbetet med att åtgärda frånvaro och att det finns goda rutiner för uppföljning av frånvaron, till exempel så att elever inte kan vara frånvarande utan att det framgår av skolans frånvarorapportering. I kommentarerna till Skolverkets allmänna råd om att främja närvaron och

att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan anges att skolan behöver dokumentera sitt arbete med att utreda problem och vidta åtgärder för att komma till rätta med frånvaron. Arbetet med en elevs frånvaro kan pågå under lång tid och bestå av omfattande utredningsmaterial. Det är därför angeläget med tydliga rutiner för hur arbetets alla delar dokumenteras. Dokumentationen innebär också ett stöd under arbetets gång och skapar kontinuitet. Det är därtill viktigt att rektorn ser till att åtgärder följs upp och om det visat sig verkningslösa, att nya åtgärder prövas och utvärderas för att få eleven att delta i utbildningen. (prop. 2017/18:183 s. 73-76)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med att utreda elever med upprepad eller längre frånvaro. Tillsynen visar att det finns flera elever som enligt lärare, elevhälsan och rektorn har en upprepad eller längre frånvaro, men för vilka rektorn inte har sett till att det startats frånvaroutredningar, trots att det inte bedömts som obehövt.

Tillsynen visar vidare att rektorn inte heller startar frånvaroutredningar för elever med upprepad eller längre frånvaro där skolan vid överlämning från tidigare skolenhet fått information om hög frånvaro. Att använda frånvaroutredningar som har genomförts vid elevernas tidigare grundskolor bedöms inte vara tillräckligt, utan den nya skolenheten behöver utreda orsakerna till elevens upprepade eller längre frånvaro, och på så sätt kunna identifiera eventuella nya eller ytterligare orsaker till frånvaron. Rektorn har ett uttryckligt ansvar enligt skollagen för arbetet med elevens frånvaro och det är rektorn som ska se till att frånvaroutredningar startas för elever med upprepad eller längre frånvaro. Att det inte startats frånvaroutredningar medför att det saknas möjlighet att följa upp och utvärdera åtgärderna för att öka närvaron. Avsaknaden av frånvaroutredningar riskerar att leda till att effektiva åtgärder, för att komma till rätta med elevernas frånvaro, inte sätts in i rätt tid, alternativt inte alls.

Tillsynen visar även att det saknas tydliga rutiner och arbetsätt för hur arbetet med att utreda orsakerna till elevernas frånvaro ska dokumenteras. Att utredningen dokumenteras är viktigt för att utredningen ska fylla sin funktion i arbetet med att komma till rätta med elevens frånvaro.

X Ulrika Hultberg

Beslutsfattare
Signerat av: Ulrika Hultberg

X Ann-Charlotte Ehn

Föredragande
Signerat av: Ann-Charlotte Ehn